

[CB-BA628-B/CB-BS632-B]

AT THE END OF SIXTH SEMESTER - (CBCS PATTERN)

DEGREE EXAMINATIONS

ELECTIVE - (B)

MATHEMATICS - VI (B) - NUMERICAL ANALYSIS

(COMMON FOR B.A., B.Sc.)

(From The Admitted Batch of 2015-16)

Time : 3 Hours

Maximum : 75 Marks

SECTION - A

విభాగము - ఐ

Answer any **FIVE** of the following questions. Each question carries **FIVE** marks. **(5×5=25)**

క్రింది వానిలో ఏవైనా ఒకు ప్రశ్నలకు సమాధానాలు వ్రాయండి. ప్రతి ప్రశ్నకు **5** మార్కులు.

1. If $u = 3x^7 - 6x$, find the percentage error in u at $x=1$, if the error in x is 0.05.

$u = 3x^7 - 6x$, u వద్ద $x=1$, x లో లోపం 0.05 అయితే u లో శాతా దోషాన్ని కనుకొండి.

2. Find a real root of the equation $x^3 + x^2 - 1 = 0$ by iteration method.

$x^3 + x^2 - 1 = 0$ సమీకరణమునకు పునరుక్త పద్ధతిన ఒక వాస్తవములంను కనుగొనుము.

3. Using newton-Raphson method, establish the iterative formula $x_{n+1} = \frac{1}{2} \left(x_n + \frac{N}{x_n} \right)$ to calculate the square root of N .

N యొక్క వర్గములం గణనం చేయడానికి, న్యూటన్-రాఫ్సన్

పద్ధతినుపయోగించి $x_{n+1} = \frac{1}{2} \left(x_n + \frac{N}{x_n} \right)$ అనే పునరుక్త సూత్రమును నిరూపించండి.

4. Evaluate i) $\Delta^2(3e^x)$ ii) $\Delta^2 \cos 2x$

i) $\Delta^2(3e^x)$ ii) $\Delta^2 \cos 2x$ కనుక్కొండి

5. Compute $f(1.1)$ from the following data.

కింది దత్తాంశము నుండి $f(1.1)$ ను గణించండి.

x	1	2	3	4	5
$f(x)$	7	12	29	64	123

6. Use Gauss's backward interpolation formula to find $f(32)$ given that $f(25)=0.2707, f(30)=0.3027, f(35)=0.3386, f(40)=0.3794$.

$f(25) = 0.2707, f(30)=0.3027, f(35)=0.3386, f(40)=0.3794$ అయితే గాస్ బిస్కోగమన సూత్రాన్ని ఉపయోగించి $f(32)$ ను కనుక్కొండి.

7. Find the third divided difference of the function $f(x) = x^3 + x + 2$ for the argument 1,3,6,11.

1,3,6,11 చలరాశులుగా కలిగిన ప్రమేయము $f(x) = x^3 + x + 2$ నకు మూడవ విభాగిత విలువను కనుగొనుము.

8. By Lagrange's interpolation formula, find $f(4)$ from the following table.

కింది దత్తాంశాన్ని ఉపయోగించి $f(4)$ ను లెగ్రాంజి అంతర్వేశన సూత్రమునుండి కనుగొనుము.

x	0	1	2	5
$f(x)$	2	5	7	8

SECTION - B

విభాగము - బి

Answer ALL the questions. Each question carries TEN Marks.

$(5 \times 10 = 50)$

అన్ని ప్రత్యులకు సమాధానాలు వ్రాయండి. ప్రతి ప్రత్యుకు 10 మార్కులు.

- a) Explain absolute, relative, percentage error and derive general error formula.

మాప, సాపేక్ష, శాత దోషములను వివరించండి మరియు సాధారణ దోష సూత్రమును రాబట్టండి.

(OR/లేదా)

- b) If $u = \frac{5xy^2}{z^3}$ then find relative maximum error in u , given $\Delta x = \Delta y = \Delta z = 0.001$ and $x = y = z = 1$.

$$u = \frac{5xy^2}{z^3}, \quad \Delta x = \Delta y = \Delta z = 0.001 \text{ మరియు } x = y = z = 1$$

అయినప్పుడు u లో సాపేక్ష గరిష్ఠ దోషము కనుగొనుము.

10. a) Find real root of the equation $f(x) = x^3 - 2x - 5 = 0$ by the method of False position upto three places of decimals.

$f(x) = x^3 - 2x - 5 = 0$ వాస్తవ మూలంను పాల్స్ పద్ధతి ద్వారా 4 దశాంశ స్థానాల వరకు సవరించండి.

(OR/లేదా)

- b) Use Muller method to find a root of equation $x^3 - x^2 - x - 1 = 0$

$x^3 - x^2 - x - 1 = 0$ వాస్తవ మూలంను ముల్లర్ పద్ధతిని ఉపయోగించి కనుక్కొండి.

11. a) Find the missing entries in the following table.

క్రింద తెలిపిన దత్తాంశం నందు లోపించిన పదమును కనుగొనుము.

x	0	1	2	3	4	5
$y=f(x)$	0	-	8	15	-	35

(OR/లేదా)

- b) Prove that

i) $u_3 = u_2 + \Delta u_1 + \Delta^2 u_0 + \Delta^3 u_0$

ii) $u_4 = u_3 + \Delta u_2 + \Delta^2 u_1 + \Delta^3 u_0$ నిరూపించండి.

12. a) State and prove the Newton's forward interpolation formula with equal intervals.

న్యూటన్ పురోగమన అంతర్వేశన సూత్రమును సమాన అంతరాల కొరకు ప్రవచించి నిరూపించుము.

(OR/లేదా)

- b) Apply Gauss forward formula to find the value of u_9 if $u_0=14$; $u_4=24$; $u_8=32$; $u_{16}=40$.

$u_0=14$, $u_4=24$, $u_8=32$, $u_{16}=40$ అయితే గాన్ పురోగమన సూత్రాన్ని ఉపయోగించి u_9 విలువను కనుక్కొండి.

13. a) By means of Newton's divided difference formula find the value of $f(8)$ and $f(15)$ from the following table.

క్రింద తెలిపిన పట్టిక ద్వారా న్యూటన్ విభాగిత సూత్రం ఉపయోగించి $f(8)$, $f(15)$ లను కనుగొనుము.

x	4	5	7	10	11	13
$f(x)$	48	100	294	900	1210	2028

(OR/లేదా)

- b) Derive Lagrange's Interpolation Formula.

లెగ్రాంజి అంతర్వేశన సూత్రాన్ని ఉత్పాదించండి.